

Thống nghị sĩ Jim Webb

của Đảng Dân chủ

Một giới chức chính phủ Hoa Kỳ bày tỏ quan ngại về căng thẳng giữa Trung Quốc và Việt Nam xung quanh tranh chấp lãnh hải ở khu vực Biển Đông. Lên tiếng trong phiên điều trần đầu tiên về 'Vấn đề tranh chấp chủ quyền lãnh hải ở Đông Á' tại Tiểu ban Đông Á và Thái Bình Dương thuộc Ủy ban Đối ngoại Thượng viện Hoa Kỳ hôm thứ tư, ông Scot Marciel, Phó trưởng lý Ngoại giao Hoa Kỳ phụ trách Các vấn đề Đông Nam Á kiêm Đại sứ Hoa Kỳ tại ASEAN nói rằng vấn đề tranh chấp chủ quyền ở biển Đông khá 'phức tạp' và Hoa Kỳ giữ lập trường trung lập và không nghiêng về phía nào trong vấn đề này. Phóng viên Nguyễn Trung của ban Việt Ngữ, đài VOA, đã tham dự buổi điều trần và có bài tường thuật sau đây.

Phát biểu mở đầu phiên điều trần, Thượng nghị sĩ Jim Webb nói rằng Trung Quốc 'không chỉ đang tìm cách mở rộng ảnh hưởng kinh tế và chính trị mà còn tìm cách mở rộng càn lãnh thổ'. Ông Webb, đồng thời là người chủ trì phiên điều trần, cho rằng 'tiến trình hiện đại hóa quân đội Trung Quốc trở nên phức tạp hơn mức tiêu đó'.

Về Thượng nghị sĩ Dân chủ tiểu bang Virginia cũng nhận thấy lập trường của Võ Nguyên Giáp của Việt Nam 'viết thẳng lên chính phủ, kêu gọi ngừng dự án khai thác bauxite trữ giá nhieu tại đũa với Trung Quốc ở khu vực Tây Nguyên, vì lo ngại tác động xấu tới môi trường, sức khỏe và quan trọng nhất là sự đe dọa tới an ninh quốc gia của Việt Nam'.

Thượng nghị sĩ Jim Webb dẫn lời các nhà quan sát đánh giá rằng hành động đe dọa của Trung Quốc, trong đó có việc bắt giữ các ngư dân Việt Nam cùng với việc cấm các công ty dầu khí Mỹ hoạt động ở biển Nam Trung Hoa (tức Biển Đông), có thể sẽ 'gây trở ngại tới việc phát triển kinh tế do và thu nhập lợi trong khu vực'.

Tiếp theo về chủ đề phiên điều trần, ông Scot Marciel, Phó trưởng lý Ngoại giao Hoa Kỳ phụ trách Các vấn đề Đông Nam Á kiêm Đại sứ Hoa Kỳ tại ASEAN, nhận lời rằng, kể từ năm 2007, Trung Quốc đã yêu cầu 'một số công ty dầu khí nước ngoài và Mỹ ngừng thăm dò với Việt Nam ở khu vực biển Nam Trung Hoa, nếu không sẽ phải đối mặt với các hậu quả khi làm ăn với Trung Quốc'.

Ông Marciel lên tiếng nói rằng phía Hoa Kỳ 'quan ngại về căng thẳng giữa Trung Quốc và Việt Nam' vì cả hai nước đều muốn 'khai thác nguồn dầu khí tiềm năng phía đông ở biển Nam Trung Hoa'. Đại sứ Hoa Kỳ tại ASEAN nhận thấy rằng phía Washington 'phấn đấu để bắt kịp một nỗ lực đe dọa nào nhằm vào các công ty Hoa Kỳ'.

Ông Scot Marciel cho biết: "Chúng tôi đã bày tỏ quan ngại trước tình hình với phía Trung Quốc. Các vấn đề tranh chấp chủ quyền giữa các quốc gia không nên được giải quyết bằng cách gây áp

lưu ý cho các công ty không liên quan tới cuộc tranh chấp. Chúng tôi kêu gọi tất cả các bên liên quan kiềm chế và tránh các hành động gây hấn, đe dọa hay sử dụng vũ lực, khi giải quyết vấn đề tranh chấp."

Điểm nổi bật, ngoài Trung Quốc và Việt Nam, còn có Đài Loan, Philippines, Malaysia, và Brunei đều tuyên bố có chủ quyền một số khu vực hải đảo ở Biển Đông để cho là có trách nhiệm đối với khu vực.

Trên đài riêng VOA Việt Ngữ bên bờ biển phía đông, ông Marciel nói rằng ông hy vọng căng thẳng ở khu vực biển Đông sẽ không leo thang, nhưng theo ông thì điều đó phụ thuộc vào hành động của chính phủ Trung Quốc, Việt Nam và các bên liên quan.

Ông Marciel nhận thấy rằng các tranh chấp chủ quyền lãnh hải ở Đông Á là vấn đề 'phức tạp' và rằng chính sách của Hoa Kỳ là không đứng về phía nào trong vấn đề tranh chấp lãnh hải ở Đông Á giữa Trung Quốc và các nước trong đó có Việt Nam.

*Ông Richard Cronin,
Giám đốc Chương trình Đông Nam Á
thuộc Trung tâm Stimson*

Trong khi đó, ông Richard Cronin, Giám đốc Chương trình Đông Nam Á thuộc Trung tâm Stimson, một tổ chức phi lợi nhuận thúc đẩy hòa bình và an ninh ở Washington, nhận định với VOA Việt Ngữ rằng ông chưa thấy nước nào có thể thách thức sức mạnh hải quân Trung Quốc trong khu vực Biển Đông. Ông Cronin cho rằng Hà Nội đối mặt với một khó khăn là làm sao thuyết phục được Trung Quốc hợp tác hơn cũng như tôn trọng quyền lợi của Việt Nam hơn. Trong tình thế như vậy, theo chuyên gia Cronin, điều Việt Nam cần làm là 'hợp tác với các nước láng giềng và đẩy mạnh vấn đề tranh chấp lãnh hải trong khi các nước Đông Nam Á, ASEAN'. Cũng tại buổi điều trần hôm thứ tư tại Ủy ban Đối ngoại Thượng viện, Phó Trưởng Ủy ban phòng Hoa Kỳ về trách nhiệm An ninh Châu Á – Thái Bình Dương, ông Robert Scher, cho biết rằng Hoa Kỳ mới đây đã thiết lập các cuộc đối thoại về chính sách quốc phòng cấp cao với một số nước ở Đông Nam Á, trong đó có Việt Nam.

Theo ông Scher, mục đích tăng cường mối quan hệ quân sự đó là nhằm ngăn chặn căng thẳng ở vùng biển Nam Trung Hoa trở thành một mối đe dọa đối với các lợi ích của Hoa Kỳ trong khu vực.